

Nr 404.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp av ett tomtområde för folkskoleseminariet i Strängnäs; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av det anslag å 70,000 kronor, som riksdagen anvisat på extra stat för år 1915 till uppförande av gymnastikbyggnad samt tillbyggnad av lärohuset för folkskoleseminariet i Strängnäs, ett belopp av 7,500 kronor 50 öre må användas till inköp för seminariets räkning av ett å kartskiss, upprättad av stadsingenjören i Strängnäs J. Östing, med »tomt nr 101» betecknat område om 2,143 kvadratmeter, tillhörande Södermanlands läns landsting.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Olof Olsson.

---

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 19 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde:

*Inköp av ett
tomtområde
för folkskole-
seminariet i
Strängnäs.*

På Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beviljade 1914 års senare riksdag till uppförande av gymnastikbyggnad samt tillbyggnad av lärohuset för folkskoleseminariet i Strängnäs, allt i huvudsaklig överensstämmelse med för ändamålet av arkitekten B. Almqvist uppgjorda ritningar och förslag, ett anslag av 206,895 kronor och anvisade därav på extra stat för år 1915 ett belopp av 70,000 kronor. På grund av den inträdda kristiden har arbetet ännu icke kommit till utförande.

Nu har skolöverstyrelsen med överlämnande av en utav rektorn vid nämnda folkskoleseminarium H. Dahlgren hos överstyrelsen gjord framställning i skrivelse den 30 december 1919 hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes anvisa erforderliga medel för förvärvande åt seminariet av ett intill detsamma gränsande, Södermanlands läns landsting tillhörigt tomtområde om 2,143 kvadratmeter.

I ämnet har seminariets rektor anfört, bland annat:

Enligt den för Strängnäs stad fastställda stadsplanen skall en gata, kallad Hertig Karls väg, framdragas mellan å ena sidan folkskoleseminariets område och å andra sidan ett område, tillhörande Södermanlands läns landsting. Av det senare området kommer därvid, såsom bilagda av stadsingenjören J. Östing uppgjorda kartskiss utvisar, att avskäras ett intill seminarietomten liggande triangelformigt stycke, på kartskissen betecknat som tomt nr 101 och enligt uppgift av stadsingenjören upptagande en yta av 2,143 kvadratmeter.

Uppenbart är, att det för seminariet är av stort intresse att bli ägare av detta jordstycke. Det innehåller god trädgårdsjord med lutning åt öster och skulle ge seminariet en välbehövlig utökning av dess trädgård och tillika räta ut dess tomtgräns mot öster. Ett inköp av detsamma skulle ock förhindra, att det framdeles komme att avyttras till byggnadstomt och bliva bebyggt på ett för seminariet mer eller mindre ogynnsamt sätt. I stadsplanen är det upptaget som byggnadstomt och anses skola bli begärligt för spekulanter.

Då, efter vad jag inhämtat, åtgärder för stadsplanens genomförande snart vore att förvänta och sannolikt vore, att landstinget i samband därmed komme att försälja den del av dess egendom, som genom den nya gatan bleve avskild från huvudområdet, har jag ansett mig böra åtminstone söka förhindra, att detta skedde utan att seminariets intresse därvid bleve beaktat. Jag har därför vänt mig till den landstingets nämnd, som förvaltar ifrågavarande egendom, nämligen styrelsen för länets sinnesslöanstalt å Löt, med förfrågan, huruvida utsikt funnes för staten att förvärva det berörda tomtområdet och i så fall, vilket pris som kunde tänkas komma att åsättas detsamma. Till svar härå har jag mottagit det protokollsutdrag, som härmed överlämnas. Enligt detsamma är nämnda styrelse villig att hos landstinget tillstyrka, att markstycket i fråga försäljes (till staten) efter ett pris av 3 kronor 50 öre för kvadratmeter. Köpesumman skulle sålunda komma att uppgå till omkring 7,500 kronor. Det åsatta priset synes, efter vad jag inhämtat, understiga vad som för närvarande i allmänhet betalas för välbelägen tomtmark inom den del av staden, där seminariet är beläget. Det synes mig nu synnerligen önskvärt, att anbud från statens sida om inköp kunde komma att föreläggas det till nästa höst sammanträdande landstinget.

Jag får således värdsamt hemställa, att överstyrelsen måtte taga frågan härom under övervägande och vidtaga den åtgärd, som överstyrelsen finner lämplig.

Vid rektors skrivelse var fogad dels förberörda, i skrivelsen omförmälda, av stadsingenjören i Strängnäs J. Östing upprättade kartskiss, upptagande det ifrågavarande markområdet under beteckningen »tomt nr 101», dels utdrag av protokoll, hållet vid styrelsens för sinnesslöanstalten å Löt sammanträde den 31 oktober 1919, enligt vilket styrelsen tillstyrkt, att det omförmälda markstycket försåldes efter ett pris av 3 kronor 50 öre per kvadratmeter, dels ock av domkapitlet i Strängnäs den 17 december 1919 avgivet yttrande i ämnet, varvid domkapitlet, som funne det synnerligen betydelsefullt, att ifrågavarande område inköptes för utvidgning av folkskoleseminariets tomtområde, tillstyrkt bifall till den av rektor gjorda fränställningen.

Skolöverstyrelsen har i sin ovannämnda skrivelse vitsordat, att området är för seminariet behövt samt anför:

Det område, över vilket folkskoleseminariet i Strängnäs förfogar, utgör nämligen icke mer än 25,760 kvadratmeter, under det att vart och ett av de under senare åren uppförda seminarierna i Uppsala, Falun, Lund, Landskrona, Karlstad och Luleå innehar ett tomtområde av 40,000 kvadratmeter och däröver, ja, det sistnämnda nära 48,000 kvadratmeter. Strängnässeminariets nuvarande område lämnar plats endast till den egentliga trädgårdsodlingen, vilken, om den skall bli instruktiv, icke får inskränkas till allt för små dimensioner, men har icke utrymme varken för en skolträdgård eller för en botanisk avdelning, som i gällande undervisningsplan äro angivna såsom delar av en seminarieträdgård. Då den planerade nybyggnaden och tillbyggnaden för ifrågavarande seminarium kommer till stånd, skulle området ytterligare inkräktas till men för trädgårdsanläggningarna.

Överstyrelsen har vidare anfört, att försäljningssumman, 7,500 kronor 50 öre, enligt överstyrelsens mening icke torde kunna anses vara för högt tilltagen i betraktande av tomtens lämplighet för byggnadsändamål.

Överstyrelsen tillstyrker därför på det livligaste, att tillfället måtte begagnas till förvärvande av det ifrågavarande tomtområdet åt folkskoleseminariet i Strängnäs.

Uti infortrat utlåtande har statskontoret den 28 januari 1920 förordat bifall till den föreliggande framställningen.

Vidkommande sättet för anvisande av det erforderliga köpeskillingsbeloppet har statskontoret anfört följande:

Såsom i förevarande framställning omförmälts, beviljade 1914 års senare riksdag till uppförande av gymnastikbyggnad samt tillbyggnad av lärohuset för folkskoleseminariet i Strängnäs ett anslag av 206,895 kronor samt anvisade därav å extra stat för år 1915 ett belopp av 70,000 kronor. Med hänsyn till rådande svåra ekonomiska förhållanden hava emellertid åtgärder för byggnadsarbetenas utförande ännu icke vidtagits, och hela det å extra stat för år 1915 anvisade beloppet, 70,000 kronor, finnes i rikshuvudboken reserverat.

I anledning härav och då det väl kan antagas, att, när ifrågavarande byggnadsarbeten i sinom tid komma att igångsättas, det av 1914 års senare riksdag för desammas utförande beviljade anslagsbeloppet kommer att visa sig otillräckligt, och följaktligen ytterligare anslag måste äskas av riksdagen, har statskontoret ansett sig böra ifrågasätta, huruvida icke framställning lämpligen kunde avlåtas till den nu samlade riksdagen med förslag, att riksdagen måtte medgiva, att av ovanberörda reservation må för nu ifrågavarande tomtinköp användas ett belopp av 7,500 kronor 50 öre.

Departementsefven.

Då det synes mig vara till fullo styrkt, att förenämnda tomtområde är för seminariet behövt och lämpligt, och då det ifrågasatta priset icke torde kunna anses för högt, anser även jag, att det tillfälle,

som nu erbjuder sig för staten att åt seminariet förvärva sagda tomtområde, icke bör förbliva obegagnat. Beträffande sättet för beredande av medel till inköp av detsamma ansluter jag mig till vad statskontoret anfört och föreslagit.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att av det anslag å 70,000 kronor, som riksdagen anvisat på extra stat för år 1915 till uppförande av gymnastikbyggnad samt tillbyggnad av lärohuset för folkskoleseminariet i Strängnäs, ett belopp av 7,500 kronor 50 öre må användas till inköp för seminariets räkning av ett å kartskiss, upprättad av stadsingenjören i Strängnäs J. Östing, med »tomt nr 101» betecknat område om 2,143 kvadratmeter, tillhörande Södermanlands läns landsting.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet

Harald Frisk.